

Memorandum van de Europese Commissie inzake de hervorming van de landbouw in de EEG en de vaststelling van landbouw prijzen

De nota van het Ministerie van Landbouw en Visserij, die inmiddels ook rechtstreeks aan de REZ is toegezonden bevat het eerste commentaar van Minister Lardinois op de voorstellen van de Europese Commissie. De nota is gescheiden in een gedeelte dat de prijsvoorstellen behandelt en een tweede gedeelte dat gewijd is aan de structuurvoorstellen.

Prijzen

Minister Lardinois acht in het algemeen de prijsvoorstellen van de Commissie voor het jaar 1969/70 niet aanvaardbaar. Met name verzet hij zich tegen de gedachte dat de prijzen van de akkerbouwprodukten granen, suikerbieten en koolzaad zouden moeten worden verlaagd. Hij meent dat de toch al matige rentabiliteit van de akkerbouwproductie in ons land een dergelijke verlaging niet kan ~~ver~~ velen. Hij stelt daarom voor de prijzen voor de genoemde produkten op het huidige peil te handhaven, doch voor de voedergranen mais, gerst en haver meent hij dat er ruimte is voor een verhoging van de richtprijzen met 1 %.

Wat betreft het produkt suiker stemt Minister Lardinois in met een vermindering van de gegarandeerde quota, doch niet met de voorgestelde verlaging van de garantieprijs voor de suikerbieten binnen deze quota. Wat betreft de oliën en vetten wijst Minister Lardinois de voorgestelde gemeenschapsbelasting op deze produkten af, zowel op grond van binnenlandse politieke overwegingen als met het oog op de ernstige handelspolitieke moeilijkheden die van een dergelijke belasting te verwachten zijn. Hij wenst de prijs voor koolzaad te handhaven op het huidige niveau.

Het belangrijkste onderwerp in dit verband is uiteraard de prijs voor zuivelprodukten. Zoals bekend stelt de Commissie voor een vrij drastische vermindering van de interventieprijs voor boter met daartegenover een forse verhoging van de interventieprijs voor de overige melkbestanddelen (mageremelk, ~~boter~~ etc.). De totale waarde van de melk zou hierbij ongewijzigd blijven. Minister Lardinois wijst ook deze voorstellen af. Hij acht de verlaging van de boterprijs te kostbaar (een last van 1 miljard gulden voor het FEOGA), terwijl hij de drastische verhoging van de toeslagen op ondermelk en magere melkpoeder voor veevoederdoeleinden een faktor vindt die het gehele systeem onwerkbaar zal kunnen maken vanwege het gevaar van fraudes. Ook het neveneffect van een sterke verhoging van de kaasprijzen acht hij ongewenst. Daartegenover stelt Minister Lardinois voor om een veel bescheidener stap in dezelfde richting te doen, waarbij hij twee alternatieven ter discussie stelt. In het eerste alternatief zou de interventieprijs van de boter slechts weinig worden verlaagd (van F. 6.28 per kg naar F. 6.05 per kg i.p.v. F. 4.02) met een corresponderende geringe verhoging van de prijs van magere melkpoeder. In het tweede alternatief zou de interventieprijs voor boter dalen tot F. 5.85 per kg en zou de prijs van magere melkpoeder verder worden verhoogd, doch de daarbij behorende toeslagen voor ondermelk en magere melkpoeder voor veevoederdoeleinden zouden slechts met de helft van deze stijging worden verhoogd. Wat betreft de slachtpremie voor het uit de produktie nemen van melkkoeien is Minister Lardinois bereid hiermee in het jaar 1969 te experimenteren, terwijl hij zich tenslotte kan verenigen met de door de Commissie voorgestelde handhaving van de huidige oriëntatieprijzen voor rundvlees.

Het standpunt van Minister Lardinois komt grotendeels neer op een afwijzing van de Commissievoorstellen. Afgezien van de specifieke argumenten voor de afzonderlijke produkten, moet het worden betreurd dat Nederland er voor de tweede maal aan zal medewerken te weigeren de landbouwprijzen te hanteren als landbouwpolitiek instrument. Het handhaven van de prijzen ondanks de evidente overschotten vorming kan psychologisch slechts verkeerd werken en kan slechts bijdragen tot de opvatting dat het enige instrument dat de Gemeenschap heeft willen behouden, nl. de prijzen, in feite niet hanteerbaar is. Daar komt bij dat Minister Lardinois geen wezenlijk alternatief biedt ter bestrijding van de overschotproduktie. Hij zegt weliswaar in de inleiding dat het EEG-beleid er meer dan voorheen op gericht moet zijn om, met behoud van het bestaande instrumentarium, de voortbrenging van die produkten waarvan overschotten zijn ontstaan of dreigen te ontstaan af te remmen, doch hij doet daartoe geen enkel bruikbaar voorstel. Integendeel, de suggestie om de melkveehouders in de toekomst zelf te laten bijdragen in de kosten van het zuivelbeleid wordt expliciet afgewezen, vooral met het oog op het gevaar dat andere delegaties in dat geval nationale produktiecontingenten zouden gaan bepleiten die het voortbestaan van de gemeenschappelijke zuivelmarkt in gevaar zouden kunnen brengen. Andere vormen van beperking van de produktie of van de financiële gevolgen worden niet besproken. De prijsalternatieven die genoemd worden voor de zuivelprodukten zijn zo gering in omvang dat het bezwaarlijk is in te zien hoe hiervan een sanerende werking zou kunnen uitgaan op de huidige botersituatie. Het standpunt van Landbouw t.a.v. de prijzen moet derhalve teleurstellend worden geacht.

hier dus kennelijk op de stimulering van de regionale industrialisatie. Zijn bezwaar tegen de subsidiebenadering is dat deze subsidies produktiestimulerend zullen werken en concurrentieproblemen in het leven roepen, temeer indien men er van uitgaat dat de normen voor het zg. moderne landbouwbedrijf op aandrang van de andere Lid-Staten wel aanzienlijk zullen worden verlaagd.

Met de opmerkingen die Minister Lardinois in dit gedeelte van de nota maakt kan worden ingestemd. Het valt inderdaad bezwaarlijk in te zien waarom Nederland financieel zou moeten bijdragen aan het wegwerken van de achterstand op het gebied van de sociale verzekeringen in andere Lid-Staten. Ook stelt Minister Lardinois terecht de vraag of de enorme uitgave die in elk geval zal moeten worden gedaan, niet beter wordt besteed indien zij wordt gericht op de regionale industrialisatie dan rechtstreeks op de landbouw zelf. Daarnaast moet echter worden opgemerkt dat de toon van dit deel van de nota wel zeer vrijblijvend is en weinig blijk geeft van de urgentie die de sanering van de agrarische structuur in de EEG toch heeft.